

SATSER BAK SLOTTET: Fra fasjonabel adresse i Oslo selger Njål Høstmælingen, Gro Nystuen og Kjetil Tronvoll sin kompetanse om de store spørsmål gjennom konsultantselskapet International Law and Policy Institute (ILPI).

FOTOS: KAPITAL

Konsulentselskapet ILPI samler kompetanse på internasjonal jus:

“Advokatkontor” for krig og fred og sånn

De færreste jusstudenter svarer “folkerett” når de blir spurt om hva de vil jobbe med etter studiene. Men det finnes unntak. Nå har en uvanlig boklærd troika slått seg sammen for å selge sin kompetanse om menneskerettigheter, krig og konflikter.

Det er langt fra et typisk “advokatfirma” som så dagens lys i Oslo i begynnelsen av 2009. For mens hovedstadens advokatpartnere gjerne troner med mange millioner i inntekt på ligningen, er tingene litt annerledes hos International Law and Policy Institute (ILPI). De tre gründerne på toppen har alle jobbet lenge i det offentlige og i akademia. De har en bråte vekttall, men færre dyre dresser og drakter i skapet. De bevilger seg en moderat, fast lønn – uavhengig av hvor mye penger hver og en drar inn.

– Bare følg politibilene! Vi holder til ved siden av den israelske ambassaden i Parkveien.

Slik lyder veiforklaringen til dr. juris og medgründer Gro Nystuen. Den omstridte naboen, som stadig anklages for brudd på folkeretten, har på ironisk vis ført ILPI til en diger, ærverdigg villa i et nabolag man neppe ville tatt seg råd til – om det ikke var for at utleier slet med å finne noen som ville være nabo med de strengt bevoktede diplomatene – og således kuttet leieprisen til det halve.

Fulgte drømmen

– Vi hadde en drøm om å skape et eget fagmiljø – for å kunne jobbe med det vi synes er aller morsomst. Dette er jo

fortsatt et eksperiment, men vi har stor tro på at det er et marked for oss, sier Nystuen. Hun har blant annet 12 års erfaring fra utenriktjenesten, mange av dem i lederstillinger og som juridisk rådgiver for fredsmeglerne Thorvald Stoltenberg og Carl Bildt i Jugoslavia. Nystuen og medgründerne advokat Njål Høstmælingen og professor Kjetil Tronvoll hadde lenge drevet med konsulentvirksomhet ved siden av sine faste jobber, men våget ikke å slippe tryggheten og prøve lykken på egen hånd. Til slutt ble fristelsen for stor.

– Vi ville se om en pluss en pluss en ble mer enn tre, forklarer Nystuen.

Dessuten fant de ut at mens statsvitere dominerer i FAFO, PRIO og NUPI, manglet et konsulentselskap med internasjonal jus som bunnplanke.

– Slik sett er vi unike og uten konkurrenter i Norge. I USA derimot, finnes flere slike firmaer, gjerne dannet av tidligere Washington-folk, forteller Nystuen. Ett eksempel er Albright Stonebridge Group i Washington, som ILPI har kontakt med.

Rammeavtale med UD

Mentalt sett var det et stort sprang for troikaen å danne et eget selskap, men så langt ser det lovende ut. Oppdra-

gene tikker inn, og ILPI har omsatt for rundt åtte millioner kroner pr. år siden oppstarten. Av dette utgjør en rammeavtale med Utenriksdepartementet fire til seks millioner. I tillegg står Verdensbanken, Norad, frivillige organisasjoner, norske ambassader og bedrifter på kundelisten.

Det langvarige oppdraget for UD går i hovedsak ut på å støtte departementets arbeid med såkalt humanitær nedrustning og andre humanitære spørsmål. Som ledd i dette var Nystuen nylig i Laos på en konferanse om klasebomber. Laos’ befolkning omtales som glemte ofre for Vietnam-krigen. I løpet av ni år droppet amerikanerne to millioner tonn bomber i det lille landet. Mye ligger fortsatt udetonert på bakken, hvilket medfører store lidelser – 30 år etter. I løpet av den uken Nystuen var i Laos, ble to unge jenter sprengt til døde. På årsbasis skjer rundt 300 sprengningsulykker. Av andre langvarige oppdrag kan nevnes at to av selskapets totalt åtte ansatte jobber på Zanzibar med å analysere politisk forsoning og konstitusjonelle spørsmål i Tanzania.

Bedriftenes samfunnsansvar

I tillegg til å bidra på alle nivåer i langvarige prosesser leverer ILPI politiske

Kjetil Tronvoll er professor i menneskerettigheter og er funnet professor-kvalifisert i fred og konfliktstudier. Han har en Ph.D. i antropologi fra LSE og er mag. art. i sosialantropologi ved UiO. Har langvarig feltarbeid fra Eritrea, Etiopia og Zanzibar, samt kortere forskningsopphold i Djibouti, Mosambik, Zambia, Tanzania, Botswana, Sør-Afrika og Komorene. Har ledet norske valgobservasjonsteam til en rekke afrikanske land og de palestinske områder. Tronvoll har vært gjesteforsker ved og vært tilknyttet en rekke universiteter i Afrika, USA og England. Han har forsket på politisk-antropologiske problemstillinger innen menneskerettigheter/politisk utvikling; krig/konflikt; identitetsproblematikk (etnisitet/nasjonalisme); valg/demokratisering; minoritetsrettigheter/autonomiregimer; transitional justice og fred/forsningsprosesser.

Njål Høstmælingen er cand. jur. fra UiO. Hans spesialområder er internasjonal rett, menneskerettigheter, inkludert internasjonale kontrollmekanismer, nasjonal gjennomføring og næringslivets samfunnsansvar, inkludert CSR-management. Høstmælingen har vært forsker, kontorsjef og avdelingsleder ved Norsk senter for menneskerettigheter, ekstern konsulent innen menneskerettigheter for departementer og organisasjoner og partner i advokatfirmaet Bull & Co. Han har bidratt med en rekke publikasjoner og innlegg knyttet til internasjonal rett, internasjonale menneskerettigheter og næringslivets samfunnsansvar.

Gro Nystuen er dr. juris med folkerett som sitt spesialområde. Nystuen har kompetanse innen alminnelig folkerett, internasjonal humanitær rett/krigens folkerett og menneskerettigheter inklusive bl.a. internasjonale regler om arbeidstageres rettigheter. Nystuen har 12 års erfaring fra utenriktjenesten, bl.a. fra UD's rettsavdeling og FN-delegasjonen i Genève. Nystuen ledet Petroleumsfondets folkerettsråd til dette ble lagt ned i november 2004, og hun var medlem av Graverutvalget som la frem forslag til etiske retningslinjer for Petroleumsfondet. Hun har vært leder for Etikkrådet siden opprettelsen i 2004. Nystuen har permisjon fra stillingen som 1. amanuensis ved Senter for Menneskerettigheter ved UiO. Hun underviser også ved Forsvarets Stabsskole.

analyser, juridiske utredninger og råd innen folkerett, menneskerettigheter, konflikter, demokratisering og bedriftenes samfunnsansvar – også kalt CSR (*corporate social responsibility*). Sistnevnte er et felt i eksplosiv utvikling, der mye er knyttet til store internasjonale prosesser i FN, OECD og den internasjonale standardiseringsorganisasjon ISO, samt til amerikansk

kontraktsrett og lovgivning.

– *Hva er aktuelle problemstillinger for norske bedrifter knyttet til næringslivets samfunnsansvar?*

– Vi kjenner alle historiene om korrupsjonsanklager mot Statoil, arbeidsforholdene til Telenors underleverandører i Bangladesh, ukontrollert opphugging av skip i India og arbeidsulykker ved SN Powers anlegg, sier

Njål Høstmælingen.

– *Hvilke typer norske bedrifter er interessert i disse tjenestene?*

– Til nå har dette temaet vært forbeholdt de største internasjonale bedriftene, som Statoil, Hydro og norske rederier. Men dette har spredt seg videre nedover til underleverandører og mindre firmaer. Det er bare de største selskapene som har ressurser til

selv å forvalte dette, mens de mindre setter ut sin CSR-forvaltning, sier Høstmælingen.

Vil formidle de gode historiene

ILPI ser også en økende interesse innen feltet fra myndighetene, for eksempel fra kommuner som kjøper belegningsstein fra India eller trekledning fra Indonesia.

– Mange har sett på CSR som en ren utgiftspost. Vår tilnærming er at dette er noe som skal bidra til langsiktig inntjening. CSR er en konkurransefordel. Samtidig er det helt avgjørende for oss – og for kunden – at dette arbeidet er inspirerende og givende, sier Høstmælingen.

Han peker på at bedriftenes samfunnsansvar også handler om å skape og formidle de gode historiene om selskapets ekstrainsatser, verdier, fortrinn og prioriteringer. De negative historiene finner gjerne veien til mediene helt av seg selv.

– Det kan være norske kraftselskaper som bidrar til elektrifisering av landsbyer i Afrika. Det kan også være tiltak som opprinnelig har vært ment å styrke det norske næringslivet, men

som også har svært positive ringvirkninger – for eksempel rederinæringens opplæringstiltak på Filippinene, forteller Høstmælingen.

Han mener at for mye av CSR-arbeidet som gjøres, er negativt fokusert.

Det handler om hvordan man hindrer at bedriften får rettslig eller moralsk ansvar for en uheldig situasjon.

– ILPI jobber mer med den positive tilretteleggingen:

Hvordan kan selskapet etablere gode relasjoner til myndighetene og interessegrupper, hvordan kan det innføres medbestemmelse på arbeidsplassen i land som har forbud mot fagforeninger, hvordan sikre engasjement blant ansatte ved hovedkontoret, hvordan formidle det positive budskapet til medier og investorer.

– Hvordan markedsfører dere disse tjenestene overfor potensielle kunder?

– Vi har ikke hatt behov for markedsføring ennå. Vi har godt med interessante oppdrag, nok til de personene som er ansatt i dag. Men vi ser at det

er stor etterspørsmål i dette markedet, og har nå bestemt oss for å satse ytterligere. Vi ønsker fremover å være en foretrukket samarbeidspartner for norske bedrifter ut fra kundeorienterte, effektive og praktiske

løsninger. Generelt skjer mye av markedsføringen her gjennom kontakter og jungeltelegraf, og det krever tålmodig tilstedeværelse på seminarer, konferanser og kundemøter, sier Høstmælingen.

Jan Christian Grandre
jcg@kapital.no

– Mange har sett på CSR som en ren utgiftspost. Vår tilnærming er at dette er noe som skal bidra til langsiktig inntjening. CSR er en konkurransefordel.

Njal Høstmælingen

En gave som mottakeren virkelig blir fornøyd med

Universal Presentkort som julehilsen til ansatte og forretningsforbindelser.

Det kan brukes i over 4000 forretninger over hele landet - og i de fleste bransjer. Du kan derfor være trygg på at gaven blir vellykket.

Les mer om gavekortet og regelverket som gjelder, samt bestilling på vår hjemmeside www.presentkort.no

UNIVERSAL
Presentkort
SIDEN 1924

Lille Grensen 7, 0159 Oslo
Telefon 22 91 00 10, mail@presentkort.no
www.presentkort.no

